

Kính thưa Thầy và các Thầy Cô!

Chúng con xin phép chia sẻ một số nội dung chính mà chúng con ghi chép trong bài Thầy Vọng Tây giảng từ 4h50' đến 6h00', sáng thứ Tư, ngày 13/11/2024.

PHẬT PHÁP VẤN ĐÁP

BÀI 84

Kinh Phật nói Phật pháp ở tại thế gian không làm tổn hại thế gian mà Phật pháp ở thế gian chỉ làm cho thế gian tốt hơn. Điều này chính là Phật pháp viên dung không chướng ngại.

Có một lần khi Hòa Thượng ở Bắc Kinh, Ngài từ khách sạn đi ra thì ngay đại sảnh khách sạn có một bữa tiệc cưới lớn với sự có mặt của Đại sứ các nước. Người chủ bữa tiệc quen biết với Hòa Thượng nên rất vui mừng và mời Hòa Thượng tham gia bữa tiệc. Ngài đã tham gia và khai vị một ly rượu chúc mừng với mọi người. Nhờ ly rượu đó mà Ngài có cơ hội nói chuyện đạo lý với Đại sứ và quan khách tại bữa tiệc 15 phút. Cách đây vài ngày tôi đi Nam Định, các cụ dọn mâm chay và uống vài li rượu, tôi cũng uống cùng với các cụ một ly. Đa phần các cụ muốn tôi uống thêm nhưng tôi chỉ uống đúng một ly. Việc này không hề chướng ngại, cho nên Phật pháp phải viên dung.

Chúng ta đa phần nghe không kỹ, ví dụ nghe nói giáo dục thế gian không tốt thì liền giữ trẻ nhỏ không cho đi học. Đây là việc làm sai trái. Chúng ta ở trong xã hội thì phải hòa đồng với xã hội, tiếp nhận cái hay và không tiếp nhận cái dở, tuyệt đối không ruồng bỏ, tránh xa. Người tu hành học Phật mà có thái độ ruồng bỏ, tránh xa là sai lầm.

Không phải vì chúng ta ăn chay thì chúng ta kỳ thị người ăn mặn. Chúng ta đừng nghĩ rằng người ăn mặn không vãng sanh, đã từng có người ăn mặn thì vãng sanh nhưng người ăn chay mà lại không vãng sanh. Tôi có một người học trò ở Hưng Yên vừa gọi điện hỏi thăm nhân ngày 20-11, rất muốn lên thăm tôi nhưng vì có việc nên không thể đến gặp tôi. Ông không ăn chay nhưng bữa ăn của ông giản dị, chỉ có đậu và lạc, khi dự đám thì người ta ăn thì ông cũng ăn nhưng ăn một chút chứ không tham cầu.

Ăn mặn có gì là chướng ngại, quan trọng nhất là phải có tâm “*Chân thành, Thanh tịnh, Từ bi*”. Mọi việc trong cuộc sống này phải hết sức tùy duyên, tùy thuận. Chúng ta cùng ngồi một mâm cơm, một bàn với họ để có thể nói một vài câu chuyện tốt với họ. Tuy chúng ta không giống họ nhưng hoàn toàn không tách biệt. Đặc biệt là chúng ta phải chủ động dẫn đầu câu chuyện, chia sẻ với họ một số đạo lý và phương pháp thực hành mang lại lợi ích trong cuộc sống. Cho nên Phật pháp đến thế gian để làm tốt đẹp thế gian chứ không cản trở thế gian.

Tuy nhiên, có những người không biết, học và nghe không trọn vẹn nên làm những việc sai trái khiến mọi người xung quanh cảm nhận người này không có sự thân thiện.

Bản thân tôi trước đây bị người ta nói rằng tôi xen tạp thì bây giờ họ lại cho rằng tôi làm như thế là đúng. Họ thấy tôi ngày ngày trải qua đời sống nghiêm túc nhưng vẫn có thể làm những công việc lớn lợi ích chúng sanh. Rõ ràng là chúng ta hòa nhập nhưng không hòa tan, chúng ta có nét riêng nhưng không áp đặt nét riêng ấy cho người khác.

Sai lầm nghiêm trọng của chúng ta là đem cái riêng của mình áp đặt lên người khác. Nhiều người niệm Phật rồi nên bắt mọi người cũng phải niệm Phật. Người cần cầu, hỏi về pháp môn niệm Phật thì chúng ta mới nói. Từ rất lâu khi tôi tiếp xúc với mọi người, tôi không bao giờ nói về việc phải nên tu hành như thế nào tuy nhiên, với người nào muốn nghe và chủ động tìm đến tôi thì tôi mới nói cho họ nghe.

Đến lúc này, chúng ta đã tổ chức rất nhiều lễ hội nhưng chúng ta có bị xen tạp không? Chúng ta vẫn giữ nét riêng của mình và nét riêng này giúp chúng ta tạo nên những lễ hội đặc sắc. Người ta nói rằng xem chương trình của Hệ thống chúng ta như đang xem chương trình của VTV, trong khi đội ngũ diễn viên đều mới tập có vài ngày. Bằng tâm chân thành nên chúng ta có thể công hiến điều tốt đẹp đến cho mọi người.

Có người hỏi vì sao tri ân nhà giáo mà lại nói về Bác nhưng đến khi họ xem hết từ đầu đến cuối thì họ lại tán thán rằng thật tuyệt vời. Thật may là họ xem từ đầu, họ hiểu hết chứ không phải là hiểu một cách phiến diện. Hòa Thượng nói Phật Bồ Tát còn bị chỉ trích, Thích Ca Mâu Ni Phật cũng bị chỉ trích, Khổng Lão Phu Tử cũng bị chỉ trích huống chi là chúng ta. Nguyên nhân do đâu? Do vọng tưởng, tham cầu, phân biệt, chấp trước của con người quá lớn. Vì thế, chúng ta ở thế gian này phải mang được hình tượng của Phật pháp hóa nhập vào trong thế gian mà không làm chướng ngại pháp thế gian.

Một người học trò ở nước ngoài đã hỏi tôi về việc thành lập một hiệp hội tại nước ngoài để sau 10 năm nữa khi người học trò này lấy được bằng Tiến sỹ Giáo dục học thì việc hoạt động của hiệp hội sẽ dễ dàng hơn. Tôi đã đặt tên hiệp hội là Hội Trợ giúp Văn hóa Đa Sắc tộc, tức chúng ta chỉ xem mình là người trợ giúp chứ không phải là người diễn giảng. Chúng ta thấy điều hay thì chia sẻ để mọi người cùng chiêm ngưỡng, cùng thể hội và cùng lấy đó thực nghiệm ngay trong cuộc sống của chính mình.

Thông qua hội, chúng ta lan tỏa tinh hoa văn hóa của các dân tộc, đặc biệt, chúng ta là người Việt Nam thì đem văn hóa của dân tộc mình giới thiệu cho các bạn quốc tế. Chúng ta có thể lan tỏa văn hóa cúi chào, văn hóa sinh nhật tri ân đang được Hệ Thống Khai Minh Đức áp dụng. Chúng ta có thể đưa ra nhiều nội dung được đề cập trong bộ sách *“Con đường dẫn đến nhân sinh hạnh phúc”*. Cho nên, Phật pháp ở thế gian chỉ làm tốt hơn thế gian, hay nói cách khác Phật pháp ở hoàn cảnh nào thì sẽ làm hoàn cảnh đó tốt đẹp hơn chứ không gây chướng ngại.

Người thế gian luôn bị hạn chế bởi suy nghĩ cho rằng sức người có hạn nên trong công việc, đời sống không thể làm ra những nét đặc thù. Người thế gian cứ hỏi tại sao không thể làm được? Câu trả lời là bởi vì họ bị *“danh vọng lợi dưỡng”* dẫn đạo, *“tham*

sân si” dẫn đạo, “*tự tư tự lợi*” dẫn đạo nên họ không làm ra được. Chúng ta không bị những thứ đó dẫn dắt thì mọi thứ chúng ta làm đều là kiệt tác.

Phật nói rằng tự tánh của chúng sanh là thuần tịnh, thuần thiện. Chỉ cần chúng ta quay về tự tánh thuần tịnh, thuần thiện đó để làm việc thì sản phẩm làm ra đều là kiệt tác, đều làm cho người ta cảm động. Tất cả chúng sanh là một tự tánh còn tập tánh thì vô lượng vô biên khác biệt. Cho nên, Hòa Thượng từng nói rằng đừng bao giờ chúng ta tự cho mình là đúng, luôn phải bỏ đi “*cách thấy, cách biết, cách làm*” của mình và lấy “*cách thấy, cách biết, cách làm*” của Phật Bồ Tát thì chúng ta sẽ không sai.

Vốn dĩ Phật pháp xuất hiện ở thế gian là để tô điểm cho thế gian thêm nhiều hương sắc, tuy nhiên một số người đã lợi dụng sự tốt đẹp, sự an vui mà Phật pháp mang lại cho thế gian để bóp méo về Phật pháp khiến nhiều người đã hiểu sai đi về Phật pháp.

Thay vì nói đúng như lời Phật dạy là bố thí, cúng dường chính là mỗi người và chính bản thân mình phải biết cho đi, phải biết tận tâm tận lực, phải biết hy sinh phụng hiến thì bản thân họ lại không thực hiện mà lại chỉ dạy cho người khác làm, nhằm kêu gọi cúng dường cho chính họ càng nhiều càng tốt. Những chuẩn mực của Phật Bồ Tát, Cổ Thánh Tiên Hiền đã bị họ mang tâm tham cầu, tâm tư lợi làm bóp méo, vụn cong.

Nhân gian sẽ vô cùng đẹp nếu ai ai cũng hy sinh phụng hiến, ai ai cũng làm đúng như lời Phật dạy, ai ai cũng đều giống như vị tiến sỹ trong câu chuyện Thầy Thái từng kể. Đó là sau khi đỗ tiến sỹ, mỗi vị được nhà vua tặng một con dê thì vị đó chỉ chọn con dê gầy nhường con dê mập cho người khác. Ai cũng chọn con dê mập, bỏ lại con dê gầy cho nên xã hội mới động loạn.

Trong sáu phép Ba La Mật của Bồ Tát thì “*Bố thí*” đứng đầu rồi mới đến “*Trì giới, Nhẫn nhục, Tinh tấn, Thiên định và Trí tuệ*”. Trong Tứ nhiếp pháp thì “*Bố thí*” hay sự cho đi là phương pháp để nhiếp phục chúng sanh. Đó chính là mỗi chúng ta đều phải tận tâm tận lực, hy sinh phụng hiến với tất cả mọi người. Mỗi người học Phật đều làm như vậy thì cho dù họ ở nơi đâu, ở trong cơ quan, đoàn thể, xí nghiệp hay ở bất kỳ nơi nào thì nơi đó đều an vui hạnh phúc.

Phật dạy như thế và bản thân miệng họ nói đạo lý rất hay, luôn nhắc lời người xưa: “*Một bữa ăn một ngụm nước đều do tiền định*”, “*Đáng làm quân tử thì vui làm quân tử, đáng làm tiểu nhân thì cho dù oan ức cũng làm tiểu nhân*” nhưng bản thân họ không tin, trong tâm họ lại ẩn chứa tâm “*tự tư tự lợi*”, sợ thiếu, sợ lỗ, sợ mất, v..v.

Tôi nhớ rõ lời của Hòa Thượng dạy rằng: “*Trong vòm trời này không sót lọt một mảy bụi*”, nghĩa là một việc thiện hay việc ác mà chúng ta làm đều không mất đi. Chúng ta đừng nghĩ rằng mình hy sinh phụng hiến quá cực khổ rồi mà sao mình chưa nhận được gì? Chúng ta hãy tự quán sát mình có chân thật làm một cách chí công vô tư không hay chỉ ở mức dễ coi? Việc làm của mình có thật là hy sinh phụng hiến không hay chỉ là lừa mọi người?

Từ rất lâu tôi đã hiểu và cảm nhận đạo lý này nên tôi dám làm một cách mạnh mẽ. Từ ngày tôi ra Hà Nội để làm việc đến ngày hôm nay thì tôi đã làm gì? Tôi làm hết mọi việc nhưng không hề có dự định trước, có chương trình hay sự sắp xếp trước. Tôi luôn luôn thấy việc để làm và những việc làm đó đều là để lợi ích cho người khác, nói theo thế gian là không có mình trong đó nhưng thực ra chúng ta có mặt ở khắp mọi nơi.

Câu hỏi đầu tiên trong bài học hôm nay, có người hỏi Hòa Thượng rằng: *“Kính bạch Hòa Thượng, ba năm trước, trong giấc mộng, con nhìn thấy một vị chủ nhiệm đã qua đời được 20 năm. Từ lúc đó trở đi, mỗi khi thời khóa sớm tối, con thường thấy bóng người đó xuất hiện, trong tâm rất phiền não và có cảm giác sợ. Con làm thế nào để trừ bỏ được việc này ạ?”*

Hòa Thượng trả lời: ***“Bạn nhìn thấy người đã chết thì họ có duyên phận với bạn. Trong Kinh Địa Tạng Bồ Tát Bản Nguyện nói rằng phàm hễ chúng ta mộng thấy thân bằng quyến thuộc đã qua đời thì đều là họ đang mong cầu với chúng ta, vậy thì, chúng ta phải nên giúp đỡ họ. Họ đến để cầu xin siêu độ, đây là một sự việc tốt. Chúng ta đã từng phát tâm quy y học Phật và từng phát nguyện chúng sanh vô biên thế nguyện độ. Độ chính là giúp đỡ! Hiện tại chúng sanh tìm đến chúng ta thì chúng ta có nghĩa vụ, trách nhiệm, sứ mạng giúp đỡ chúng sanh khổ nạn này. Phương pháp giúp đỡ chính là chí thành niệm Phật, tụng kinh để hồi hướng cho họ.”***

Hòa Thượng dạy là chúng ta dụng tâm chí thành nghĩa là khẩn thiết tụng Kinh niệm Phật. Người lười lười, có tâm lộn xộn, lảng xãng thì không thể có tâm chí thành. Chúng ta phải phát tâm chí thành để tu hành mà hồi hướng cho họ. Nhờ họ mà chúng ta tu tập được tốt hơn vì chỉ có tu tốt mới giúp được họ. Trong quá trình chúng ta vì họ mà thực hiện một việc gì đó thì chúng ta phải phát tâm rộng lớn và cần có thời gian nhất định để thực hành, như bảy ngày, một tháng hay một năm hay chúng ta vì ai đó mà làm 100 việc thiện trong 100 ngày hoặc 1000 việc thiện trong 1000 ngày thì hiệu quả sẽ rất tích cực.

Hòa Thượng khẳng định: *“Hiện tại chúng sanh đã tìm đến chúng ta thì chúng ta phải có nghĩa vụ, trách nhiệm, sứ mạng để giúp đỡ những chúng sanh khổ nạn này.”* Câu nói này của Hòa Thượng đem lại cảm xúc rất mạnh mẽ. Nếu ai không có cảm xúc từ câu nói này thì tâm lẩn mất, sự đồng cảm của người đó đã bị mất rồi.

Câu hỏi thứ hai: *“Kính bạch Hòa Thượng, vào thời kỳ Mạt pháp, làm thế nào để hộ trì người tu hành, trong hoàn cảnh nào thì nên cúng dường hoặc không nên cúng dường ạ?”*

Hòa Thượng trả lời: ***“Việc này phải dựa vào trí tuệ của chính mình mà quán sát. Người tu hành có phải chân thật tu hành đúng pháp không? Nếu đúng thì nên hộ trì vì việc làm này sẽ có đại phước báu. Tu hành chính là tu sửa hành vi sai lầm của chính mình. Nếu có thể xa lìa 10 ác, một lòng hướng về ba nghiệp thân khẩu ý chiếu***

theo 10 thiện mà tu hành thì đây là người thật tu. Nếu không chiếu theo phương pháp này thì không phải là người tu hành chân chánh. Đây là tiêu chuẩn rất rõ ràng!”

Bản thân tôi lúc trước không biết thế nào là tà và chánh, đúng hay sai nhưng nhờ Hòa Thượng mà tôi đã có cách nhận biết. Chúng ta muốn biết người ta có thật tu hay không thì chính chúng ta phải làm một cách triệt để 10 thiện trên ba nghiệp thân khẩu ý. Nếu chúng ta không làm, mà chỉ quán sát người thì nhìn không ra.

Hòa Thượng nói: ***“Không chỉ chúng ta quán sát người khác mà chính mình phải thật làm thì mới thấy rõ người ta có làm hay không? Khi chúng ta nhìn thấy hoàn cảnh của họ thiếu thốn ở một phương diện nào đó thì nên cúng dường hoặc khi thấy họ có khó khăn thì nên giúp đỡ. Không phải chúng ta làm một cách lãng phí. Đời sống của họ đã rất tốt rồi mà chúng ta lại vun đắp thêm cho đời sống đó quá dư dả, đem đến quá nhiều để tạo nên sự lãng phí. Từ sự dư dả đó sẽ dẫn đến sai phạm.”***

Cho nên người tu hành đúng pháp thì đáng được cúng dường, người thiếu thốn, khó khăn thì chúng ta nên cúng dường cho họ còn nếu người sống trong hoàn cảnh dư dả rồi thì chúng ta không nên cúng dường.

Hòa Thượng tiếp lời: ***“Chúng ta cần nên biết rằng con người ở trong hoàn cảnh thanh khổ mà tu hành thì còn có đạo tâm. Còn danh vọng lợi dưỡng mà quá nhiều và chúng ta để họ chìm trong danh vọng lợi dưỡng thì đạo tâm sẽ mất đi, tham tâm khởi lên. Chúng ta làm như vậy thì chúng ta đã hại tâm của người tu hành. Cho nên khi chúng ta muốn cúng dường thì phải có trí tuệ.”***

Chúng ta không được cúng dường một cách tùy tiện, thậm chí không nên vì cảm tình vọng động mà làm. Chúng ta thấy người mình thương mình kính ở nhà không đẹp thì chúng ta xây nhà cho đẹp hoặc thấy họ đi xe không bằng ai thì liền mua chiếc xe hơn người. Làm như vậy là sai lầm! Hòa Thượng dạy là người sống trong hoàn cảnh thanh khổ thì còn có đạo tâm, còn sống quá dư dả thì không còn đạo tâm mà chỉ có tâm tham dấy khởi, chúng ta đã làm hư tâm của người tu hành.

Từ đầu đến giờ, bất cứ ai gọi điện cho tôi mà nói chuyện cúng dường hay hỗ trợ thì đa phần tôi từ chối, không nhận. Câu hỏi của tôi là họ nghe pháp Hòa Thượng bao lâu rồi và tôi khuyên họ nghe thêm vài năm nữa hoặc nghe vài ngàn giờ thì sẽ biết cách cúng dường. Nghĩa là chúng ta nên làm thế nào cho hợp tình, hợp lý, hợp pháp. Hòa Thượng dạy chúng ta phải biết quý tiếc tài vật để dành những tài vật đó để cứu giúp những người khó khăn./.

Nam Mô A Di Đà Phật

Chúng con xin tùy hỷ công đức của Thầy và tất cả các Thầy Cô!

Nội dung chúng con ghi chép lời giảng của Thầy có thể còn sai lầm và thiếu sót. Kính mong Thầy và các Thầy Cô lượng thứ, chỉ bảo và đóng góp ý kiến để tài liệu học tập mang lại lợi ích cho mọi người!